

KVARTALNI IZVJEŠTAJ O POSTIGNUTIM REZULTATIMA U BORBI PROTIV NELEGALNE EKSPLOATACIJE ŠLJUNKA I PIJESKA IZ VODOTOKA

Vlada je na 15. sjednici održanoj 3. avgusta 2022. godine usvojila Informaciju o nelegalnoj eksploataciji riječnih nanosa (šljunka i pijeska) iz svih vodotoka, konstatovala da je neophodno da Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede formira međuresorni tim koji će preduzeti konkretne pravne radnje sa ocjenom stanja i predlogom mjera i Zaključkom sa te sjednice (br. 04-5012/2 od dana 6. septembra 2022. godine) zadužila Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede da kvartalno izvještava Vladu o postignutim rezultatima u borbi protiv nelegalne eksploatacije šljunka i pijeska iz vodotoka.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, Rješenjem br. 07-31922-1544/1 od 01.11.2022. godine, obrazovalo je Operativni međuresorni tim čiji zadatak je da prati stanje na svim vodotocima sa akcentom na rijeku Moraču, naročito u vezi sa nelegalnom eksploatacijom riječnih nanosa (šljunka i pijeska) i da sa organima državne uprave predlaže preduzimanje odgovarajućih mjera koje će biti definisane Akcionim planom. Inovirano Rješenje br. 07-319/22-15715/1 donijeto je dana 01.12.2022. godine isključivo iz razloga uključivanja većeg broja organa u rad Operativnog međuresornog tima

Zakon o vodama definiše da se eksploatacija riječnih nanosa iz obnovljivih i neobnovljivih ležišta vrši na osnovu vodne saglasnosti i ugovora o koncesiji. Radi očuvanja i održavanja prirodnih i vještačkih vodnih tijela i zaštitnih i drugih vodnih objekata, sprječavanja pogoršanja vodnog režima, obezbjeđenja prolaza velikih voda i sprovođenja zaštite od štetnog dejstva voda, kao i zaštite životne sredine, zabranjeno je, između ostalog, na vodnom dobru vršiti eksploataciju riječnih nanosa bez propisane saglasnosti. Uprava za vode, kao nadležni organ uprave, nije izdala niti jednu koncesiju za eksploataciju riječnih nanosa od 2017. godine, a trenutno ne postoji nijedna saglasnost izdata za ovu namjenu.

Održano je šest sastanaka Operativnog međuresornog tima (inicijalni, četiri redovna i jedan vanredni sastanak) na kojima su predstavnici institucija iskazali spremnost da pojačaju kontrole iz svojih nadležnosti i da se posvete zaštiti rijeka.

Na osnovu dobijenih informacija utvrđeno je da je jedna od najkritičnijih dionica sa koje se u velikoj mjeri eksploatiše šljunak donji tok rijeke Morače, od Botuna do Ponara, kao i prostor van riječnog korita gdje je i neposrednim obilaskom utvrđeno da nelegalnu eksploataciju šljunka vrši više subjekata. Kontrola tih subjekata urađena je od strane pripadnika Uprave policije, Uprave za inspekcijske poslove i inspekcijskog nadzora Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma.

Uprava za inspekcijske poslove je u kontinuitetu vršila inspekcijske nadzore kod privrednih subjekata koji se bave proizvodnjom i prometom građevinskog materijala. Inspekcije Uprave za inspekcijske poslove u izvještajnom periodu od 01.09.2022. do 31.12.2022. godine izdale su prekršajne naloge u iznosu od 92,850.00 € i podnijele 19 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Odsjek za inspekciju za vode, na vodotocima rijeke Morače, Cijevne i Tare (na teritorijama Glavnog grada Podgorice i opština Zeta, Tuzi i Kolašin) izvršio je 71 terensku inspekcijsku kontrolu. U postupcima terenskih kontrola u osnovnim riječnim tokovima gore kontrolisanih rijeka nijesu zatečeni radovi na zahvatanju/eksploataciji riječnih nanosa. U postupcima kontrole separacija privrednih subjekata u jednom predmetu spisi su dostavljeni Zaštitniku imovinsko pravnih interesa Crne Gore i u jednom predmetu Upravi policije – Odjseku za suzbijanje privrednog kriminaliteta kako bi u saradnji sa ODT utvrdili da li ima elemenata krivičnog dijela za koje se goni po službenoj dužnosti.

U zajedničkoj akciji Uprave za inspekcijske poslove i Uprave policije, u koritu rijeke Morače, zatečeno je lice koje je nelegalno eksploitalo šljunak uz potrebnu mehanizaciju. Povodom toga, postupajući inspektor za vode podnio je krivičnu prijavu nadležnom tužilaštvu.

Na teritoriji opštine Berane izvršeno je ukupno 70 inspekcijskih nadzora, od toga 52 redovne kontrole, 15 kontrola po zahtjevu i 3 kontrolna pregleda. Na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja, podneseno je 7 krivičnih prijava nadležnom Tužilaštvu, podnesena su 2 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka i izdata su 3 prekršajna naloga fizičkim licima u iznosu od 600,00 €. Tri krivične prijave koje su podnesene ODT Berane, su odbačene i iste, od strane inspektora za vode, dostavljene VDT u Bijelom Polju na dalji postupak i odlučivanje.

Sektor za zaštitu tržišta i ekonomije, igre na sreću i javne nabavke, kod privrednih subjekata koji se bave proizvodnjom i prometom građevinskog materijala, izvršio je 36 inspekcijskih pregleda, utvrdio 38 nepravilnosti, izdao 68 prekršajnih naloga u ukupnom iznosu izrečenih novčanih kazni od 70.550,00 € i šest podnesenih zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Odsjek za inspekciju rada izvršio je 29 inspekcijskih nadzora, izdao prekršajne naloge za 19 subjekata nadzora u ukupnom iznosu izrečenih novčanih kazni od 18.300,00 € i podnio dva zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Ekološka inspekcija je izvršila 18 inspekcijskih nadzora, od čega pet kod subjekata DOO „Putevi“, četiri kod subjekata DOO „Montenegro petrol“, po tri kod subjekata DOO „Tehno put“, DOO „Bemax“ i DOO „Cijevna Komerc“.

DOO „Montenegro petrol“ – izvršen je kontrolni inspekcijski nadzor, po donesenom rješenju ekološke inspekcije kojim je naloženo navedenom pravnom licu, da izvrši emisijska mjerenja od rada postojećih postrojenja na lokaciji KO Mahala, postavljanjem mjernog mjesta u smjeru vjetra u odnosu na izvor zagađenja u najbližem naseljenom području i još jedno mjerno mjesto na glavnom smjeru vjetra, da bi se na ovaj način eliminisala nedoumica da li zagađenje u najvećoj mjeri potiče od postojećih postrojenja „Montenegro petrola“ ili je i bez njihovog postojanja vazduh opterećen zagađujućim materijama, i to osam sedmica godišnje. Na zapisnik su dostavljena mjerenja, sa zaključkom da rezultati mjerenja suspendovanih čestica PM₁₀ odgovaraju propisanim standardima kvaliteta vazduha.

Ekološki inspektor je konstatovao da subjekat nadzora nije dostavljao monitoring Agenciji za zaštitu životne sredine, pa je protiv istog podnesen Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, Sudu za prekršaje u Podgorici, u skladu sa Zakonom o životnoj sredini, protiv pravnog lica i odgovornog lica u pravnom licu.

Uprava za inspekcijske poslove dobila je inicijativu video porukom, na kojoj je prikazano da je na lokaciji KO Mahala u blizini postojećih postrojenja DOO „Montenegro Petrol“, deponovan materijal od betona. Shodno zatečenom činjeničnom stanju, ekološka inspektorka je podnijela Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka Sudu za prekršaje u Podgorici, protiv pravnog lica DOO „Montenegro Petrol“ i odgovornog lica u pravnom licu i predložena je mjera zabrane vršenja djelatnosti na postrojenju za proizvodnju betona, na lokaciji KO Mahala u Zeti. Agenciji za zaštitu životne sredine je dostavljen Zahtjev za pokretanje postupka utvrđivanja štete u životnoj sredini ili neposredne opasnosti od štete, za pravno lice DOO „Montenegro Petrol“, vezan za zatečeno stanje na lokaciji KO Mahala u Zeti, gdje navedeno pravno lice posjeduje postrojenja za obavljanje djelatnosti, a u cilju razmatranja potrebe za pokretanjem postupka utvrđivanja štete u životnoj sredini ili neposredne opasnosti od štete u životnoj sredini, u skladu sa Zakonom o odgovornosti za štetu u životnoj sredini („Sl.list CG“ br. 27/14, 55/16).

DOO „Putevi“ - izvršen je redovan inspekcijski nadzor, dana 18.10.2022. godine, a predmet kontrole je postavljanje nove asfaltne baze na lokaciji KO Cijevna. Zapisnikom su konstatovane trenutne aktivnosti na postavljanju iste. Inspekcijski nadzor, po inicijativi, izvršen je dana 01.11.2022.godine, a inicijativa se odnosila na veliku prašinu i izduvne gasove, od rada asfaltne baze. Konstatovano je da asfaltna baza nije radila, a izjava na zapisnik je da vrše uređenje kruga (postavljanje sadnica i ravnanje terena) i podešavanje parametara na istoj.

Dana 08.11.2022.godine, izvršen je redovan inspekcijski nadzor, u skladu sa Zakonom o životnoj sredini. S obzirom da subjekat nadzora nije dostavljao monitoring Agenciji za zaštitu životne sredine, podniet je Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, Sudu za prekršaje u Podgorici, u skladu sa Zakonom o životnoj sredini, protiv pravnog lica i odgovornog lica u pravnom licu i doneseno rješenje da se isto dostavi.

Dana 14.11.2022.godine, inspekcijskim nadzorom je konstatovano da asfaltna baza radi, prisutna stranka izjavljuje da je puštena u probni rad. Na osnovu činjeničnog stanja da asfaltna baza proizvodi asfalt, a nijesu završeni svi radovi, koji se odnose na betoniranje manipulativnih površina i izgradnjom taložnika i instalisanje separatora, ekološki inspektor je podnio Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, sa predlogom zaštitne mjere zabrane vršenja djelatnosti, koja se odnosi na završetak radova na navedenoj lokaciji.

Dana 30.12.2022.godine, izvršen je redovan inspekcijski nadzor, predmet kontrole je drobilično postrojenje, za koje je sproveden postupak procjene uticaja na životnu sredinu, ali nije pribavljena građevinska dozvola, u roku od dvije godine, pa je podniet Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka Sudu za prekršaje u Podgorici, protiv pravnog lica i odgovornog lica u pravnom licu, sa predlogom zaštitne mjere zabrane vršenja djelatnosti na drobiličnom postrojenju.

DOO „Tehno put“ - izvršen je redovan inspekcijski nadzor, u skladu sa Zakonom o životnoj sredini. S obzirom da subjekat nadzora nije dostavljao monitoring Agenciji za zaštitu životne sredine, podniet je Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka Sudu za prekršaje u Podgorici, u skladu sa Zakonom o životnoj sredini, protiv pravnog lica i odgovornog lica u pravnom licu i doneseno rješenje da se isto dostavi.

Dana 14.11.2022. godine, konstatovano je redovnim inspekcijskim nadzorom da asfaltna baza ne radi, na lokaciji nijesu zatečeni radnici, osim radnika na obezbjeđenju. Konstatovano je da je nova lokacija u pripremi, izvršeno je ravnanje terena, asfaltna baza nije postavljena. Za novu lokaciju sproveden je postupak procjene uticaja na životnu sredinu, i dobijena saglasnost na elaborat br. 02-UPI- 1900/18 od 20.05.2016.godine, od strane Agencije za zaštitu životne

sredine, u kojoj je navedeno da je subjekat u obavezi da pribavi dozvolu ili odobrenje za izvođenje projekta izgradnje postrojenja u roku od dvije godine, što subjekat nadzora nije obezbijedio u preciziranom roku.

Dana 30.12.2022.godine, izvršen je redovan inspekcijski nadzor na lokaciji KO Cijevna i konstatovano je da je stara asfaltna baza demontirana. Na zapisnik je dostavljena prijava građenja br.12-745/22-9763/1 od 12.12.2022. godine. Ekološka inspekcija je upoznala odgovorno lice sa obavezama, koje je potrebno sprovesti u skladu sa Zakonom o procjeni uticaja na životnu sredinu, prije postavljanja asfaltne baze na novoj lokaciji.

DOO „Bemax“ - dana 31.10.2022. godine, izvršen je inspekcijski nadzor po inicijativi Zaštitnika imovinsko pravnih interesa, da je na lokaciji KO Cijevna došlo do zagađenja životne sredine, usljed rada postojećih postrojenja koja vrše proizvodnju. Na zapisnik su dostavljena mjerenja koja su vršena u skladu sa elaboratom.

Dana 15.11.2022.godine, inspekcijskom kontrolom, ekološki inspektor je konstatovao da je navedeni subjekat dostavio dio Izveštaja o monitoringu koji je sprovodio u toku 2022. godine, Agenciji za zaštitu životne sredine, u skladu sa Zakonom o životnoj sredini.

Izvršena su i imisijska mjerenja na asfaltnoj bazi dana 25.11.2022. godine i mjerenja su pokazala da su svi parametri u graničnim vrijednostima. Subjekt nadzora posjeduje građevinsku dozvolu za izgrađene objekte, izdatu od strane nadležnog sekretarijata od 22.02.2012. godine, kao i upotrebnu dozvolu od 14.02.2013. godine, izdatu od strane nadležnog sekretarijata, Glavni grad Podgorica.

DOO „Cijevna Komerc“ – dana 19.09.2022. godine, izvršen je redovan inspekcijski nadzor nad navedenim subjektom, predmet kontrole je monitoring, imisijska mjerenja kvaliteta vazduha u četiri ciklusa u trajanju od po 14 dana, na lokaciji KO Morača u Zeti.

Dana 19.09.2022. godine, doneseno je Rješenje o novčanoj kazni, sa novim rokom izvršenja 30.12.2022. godine, za pribavljanje saglasnosti na elaborat procjene uticaja na životnu sredinu za projekat — postrojenje za proizvodnju betona, na lokaciji KO Morača. Prethodno rješenje o novčanoj kazni je poslato Upravi prihoda i carina, na naplatu.

Dana 15.11.2022. godine, na lokaciji KO Morača, Opština Zeta, inspekcijskim nadzorom je konstatovano da je postavljeno drobilično postrojenje, bez saglasnosti na elaborat o procjeni uticaja na životnu sredinu ili odluke da nije potrebna izrada elaborata. Podniet je Zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka, Sudu za prekršaje u Podgorici, protiv navedenog pravnog lica i odgovornog lica u pravnom licu, sa predlogom zaštitne mjere zabrane vršenja djelatnosti.

Zahtjev za pokretanje postupka za utvrđivanje štete ili neposredne opasnosti od štete u životnoj sredini UPIN 0303-736/22-12595/2 od 15.12.2022. godine, od strane ekološke inspekcije podniet je Agenciji za zaštitu životne sredine zbog aktivnosti pravnog lica DOO „Montenegro Petrol“.

U dostavljenom izvještaju Direktorata za inspekcijski nadzor **Ministarstva ekologije, prostornog planiranja i urbanizma**, dana 11.11.2022. godine, navedeno je da su na lokaciji KO Cijevna u Podgorici, u postupku inspekcijskog nadzora objekata, asfaltna baza, betonska baza i drobilično postrojenje investitora-vlasnika **DOO „Bemax“**, donijeta su tri rješenja o rušenju dijela objekta koji su izgrađeni suprotno revidovanom glavnom projektu, građevinskoj dozvoli. U daljem postupku nadležni sekretarijat Glavnog grada donio je rješenja o prekidu

postupka legalizacije. Za predmetne objekte postoji izrada i upotrebna dozvola. Na lokaciji KO Cijevna u Podgorici, u postupku inspekcijskog nadzora objekata, asfaltna baza i drobilično postrojenje investitora-vlasnika **DOO „Putevi“**, kao i **DOO „Tehnoput“**, donijeta su rješenja o zabrani upotrebe predmetnih objekata jer isti nisu upisani u katastar nepokretnosti a shodno zakonu. U daljem postupku subjekat nadzora **DOO „Putevi“** je otklonio objekat asfaltne baze po predatoj prijavi uklanjanja objekta, nakon čega postavljaju drugu – privremenu asfaltnu bazu, shodno dokumentaciji privremenog objekta i zapisnik o komunalnoj inspekciji. Subjekt nadzora **DOO „Tehnoput“** dostavio je elaborat o demontaži asfaltnog postrojenja za namjeru predaje prijave uklanjanja predmetnog objekta. Na lokaciji KO Mahala inspekcijski su kontrolisani objekti, šest objekata uz inženjerska postrojenja investitora, vlasnika **DOO „Montenegro Petrola“**, za koja su donesena rješenja o rušenju jer su isti izgrađeni suprotno važećem planskom dokumentu, bez odgovarajućeg odobrenja. U daljem postupku, nadležni sekretarijat Glavnog grada donio je rješenje o prekidu postupka legalizacije, za predmetne objekte. Na lokaciji u naselju Kokoti u Podgorici inspekcijski je kontrolisano drobilično postrojenje vlasnika **DOO „Čelebić“ Podgorica** za koje je doneseno rješenje o zabrani upotrebe objekta jer isti nije upisan u katastar nepokretnosti shodno zakonu. Na lokaciji KO Cijevna inspekcijski su kontrolisani inženjerski objekti i skladišta investitora, vlasnika **DOO „Cijevna komerc“** Podgorica, za koje su donesena rješenja o rušenju jer su isti izgrađeni suprotno važećem planskom dokumentu, bez odgovarajućeg odobrenja. Na lokaciji u naselju Kokoti u Podgorici inspekcijski je kontrolisano drobilično postrojenje vlasnika Milivoja Mugoše iz Podgorice za koje je doneseno rješenje o zabrani upotrebe objekta jer isti nije upisan u katastar nepokretnosti shodno zakonu. U daljem postupku, subjekat nadzora je dobrovoljno uklonio predmetni objekat i o tome obavjestio inspekciju. Na lokaciji KO Grbavci inspekcijski su kontrolisana drobilična postrojenja, inženjerski objekti subjekta **DOO „Fab live“**, kao i postrojenja subjekta **DOO „PE-MAR“** i drobiličnih postrojenja subjekta Zdenko Maraš kao i drobiličnog postrojenja subjekta nadzora Milivoja Maraša, za koje su donijete mjere tj. zabrane upotrebe predmetnih objekata jer isti nisu upisani u katastar nepokretnosti, shodno zakonu. U daljem postupku subjekat nadzora Božidar Maraš je dobrovoljno uklonio predmetni objekat – drobilično postrojenje što je utvrđeno kontrolnim inspekcijskim nadzorom na licu mjesta. Na lokaciji u naselju KO Mahala inspekcijski je kontrolisano drobilično postrojenje vlasnika Stanić Zorana iz Podgorice za koje je doneseno rješenje o zabrani upotrebe objekta jer isti nije upisan u katastar nepokretnosti shodno zakonu.

U izvještaju Direktorata za inspekcijski nadzor dana 5.12.2022. godine, dostavljen je status inspekcijskih postupaka kontrole inženjerskih objekata – postrojenja:

- Asfaltna baza **DOO „Tehnoput“**, lokacija KO Cijevna, subjekat nadzora postupa po mjeri zabrane upotrebe objekta
- Drobilično postrojenje **DOO „PE-MAR“** KO Grbavci, subjekat nadzora postupa po mjeri zabrane upotrebe objekta
- Drobilično postrojenje Zdenko Maraš, KO Grbavci, subjekat nadzora postupa po mjeri zabrane upotrebe objekta
- Drobilično postrojenje, asfaltna baza **DOO „Fab live“**, KO Grbavci, subjekat nadzora postupa po mjeri zabrane upotrebe objekta
- Drobilično postrojenje Božidar Maraš, KO Grbavci, subjekat nadzora je uklonio predmetno postrojenje koje je bilo predmet mjere zabrane upotrebe objekta.
- Drobilično postrojenje Zoran Stanić KO Grbavci, subjekat nadzora postupa po mjeri zabrane upotrebe objekta.

- Asfaltna baza, betonska baza **DOO „Cijevna komerc“**, KO Cijevna, subjekat nadzora nije uklonio predmetni objekat u datom roku, pristupa se proceduri organizacije i sprovođenja administrativnog izvršenja rješenja o rušenju preko izvršne službe DOO Zaštita prostora Crne Gore. Inspektor koordinator je upoznao glavnu inspektorku o potrebi donošenja i mjere zabrane upotrebe predmetnog objekta do realizacije i sprovođenja rješenja o rušenju kao i postupajućeg inspektora Luku Mugošu.
- Asfaltna baza, betonska baza **DOO „Montenegro Petrol“**, subjekat nadzora nije uklonio predmetni objekat u datom roku, pristupa se proceduri organizacije i sprovođenja administrativnog izvršenja rješenja o rušenju preko DOO Zaštita prostora Crne Gore. Inspektor koordinator je upoznao glavnu inspektorku o potrebi donošenja i mjere zabrane upotrebe predmetnog objekta do realizacije i sprovođenja rješenja o rušenju kao i postupajućeg inspektora Luku Mugošu.

Uprava Policije - Odjeljenje za podršku organizacionim jedinicama policije, unaprijeđenje rada policije i analitiku **permanentno** vrši kontrolu prometa šljunka i pijeska na svim javnim putevima u Crnoj Gori. Uprava policije je uredno upućivala predmete ODT-u i, po potrebi, nadležnim inspekcijama na ocjenu i mišljenje a u cilju daljeg postupanja.

Osnovni sud u Podgorici, donio je Rješenje P br. 5307/22 dana 21.12.2022. godine kojim se određuje privremena mjera kojom se zabranjuje **DOO „Montenegro Petrolu“**, da preduzima sve radnje na katastarskim parcelama broj 2227/1, 2227/3 i 2227/4, upisanim u listu nepokretnosti broj 92 KO Mahala. Privremena mjera se odredila na teret i rizik tužioca – predlagača obezbjeđenja Država Crna Gora – Ministarstvo finansija i ima trajati do pravosnažnosti okončanja parničnog postupka poslovne oznake P br. 5307/22.

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede će zbog efikasnosti redukovati Operativni međuresorni tim na potreban broj članova radi efikasnijeg upravljanja problemom.